Bränderna i Ljusdal 2018

STARKA TILLSAMMANS

Sveriges största skogsbränder i modern tid sommaren 2018 drabbade Ljusdal värst. Med stöd av frivilliga, nationella och internationella insatser släcktes bränderna efter 27 dagar.

Det här är kommunens skildring av krisen och ännu ett tack till alla för allt.

Nicklas Bremefors - kommunchef

FOTO: PETER NYSTEDT

En kommun - fem stora bränder

Innehåll

Det brinner i Ljusdals kommun	3-6
Livsfarlig kamp mot lågorna	7-8
Högtryck i medierna	9-10
Brandman, markägare, evakuerad, skogsarbetare	11-14
Flera roller för aktiva i värn	15-16
Tidslinje bränderna	17-18
Glädjen i att kunna hjälpa är bäst	19-22
Upprop på nätet gav stor hjälpcentral	23-24
47 000 matlådor	25-26
Lantbrukets tunnor begränsade bränderna	27-28
Flinka frivilliga räddade fordonen	29
Kommunens bilpool viktig under krisen	30
Samverkan är nyckeln	31
När det verkligen gäller står vi samlade	32
Fokus på säkerhet med bränderna i minnet	33-34

Producerad och utgiven av Ljusdals kommuns informationsenhet 2019.
Redaktörer: Pär Jonsson, Maria West Mutiso, Pernilla Söderquist.
Layout: Sara Jerfsten och Pernilla Söderquist.
Ikoner tidslinje: Erika Axmark.
Omslagsfoto: Länstyrelsen, Andreas Wedman.
Tryck: Gävle Offset.

FOTO: SECURITÉ CIVIL SAPEURS SAUVETER

FAKTA: BRÄNDERNA
2018 var det 300 bränder i Sverige på minst 0,5 hektar. Totalt omfattade bränderna 25 000 hektar.

De fem bränderna i Ljusdals kommun omfattade tillsammans ungefär 95 00 hektar, vilket var 38 procent av landets bränder.

Det *brinner* i Ljusdals kommun

Sommaren 2018 är historiskt varm och torr, med återkommande åskregn. Det brinner i Sveriges skogar och värst drabbad är Ljusdals kommun. Människor kämpar tillsammans mot elden. Tidvis kan vissa bränder bara bekämpas från luften.

HISTORISKA TEMPERATURER
Maj och juli 2018 var de varmaste månaderna sedan Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) började mäta och registrera temperaturer för över 260 år sedan. Redan i maj släckte Ljusdals räddningstjänst flera mindre skogsbränder. I Hälsingland låg temperaturen runt 30 grader många dagar i juli. Det var extremt varmt och torrt, tidvis starka vindar och återkommande åskregn.

LARMET GÅR
Lördagen den 14 juli klockan 16.41 larmas Ljusdals räddningstjänst till en skogsbrand, efter ett blixtnedslag i Ängraområdet. 13 minuter senare går larmet om ytterligare en brand, efter ett blixtnedslag på Nötberget. Den 15 juli förvarras situationen. Boende i Ängra evakueras.

Länsstyrelsen går upp i stabsläge, för att följa brandförloppet och förmedla nationell och internationell hjälp. Ljusdals kommun är värst drabbad och har världens ögon på sig.

KRITISKT LÄGE
Måndag eftermiddag den 16 juli får räddningsledningen information om en brand på Vitmyran i Enskogen. Boende i Enskogen evakueras.

Nu växer brandscenariot snabbt. Snart brinner det i fem områden samtidigt: Ängra, Nötberget, Enskogen, Rullbo och Tovåsen.

Kommunchefen formerar krisledningsgrupp, utifrån de funktioner som redan under lördag och söndag arbetat med evakuering, kommunikation och andra krisfrågor. En stor utmaning kommer att bli uthållighet i krisorganisationen. Det finns bara ett visst antal medarbetare eftersom brandkrisen infaller när många är på semester.

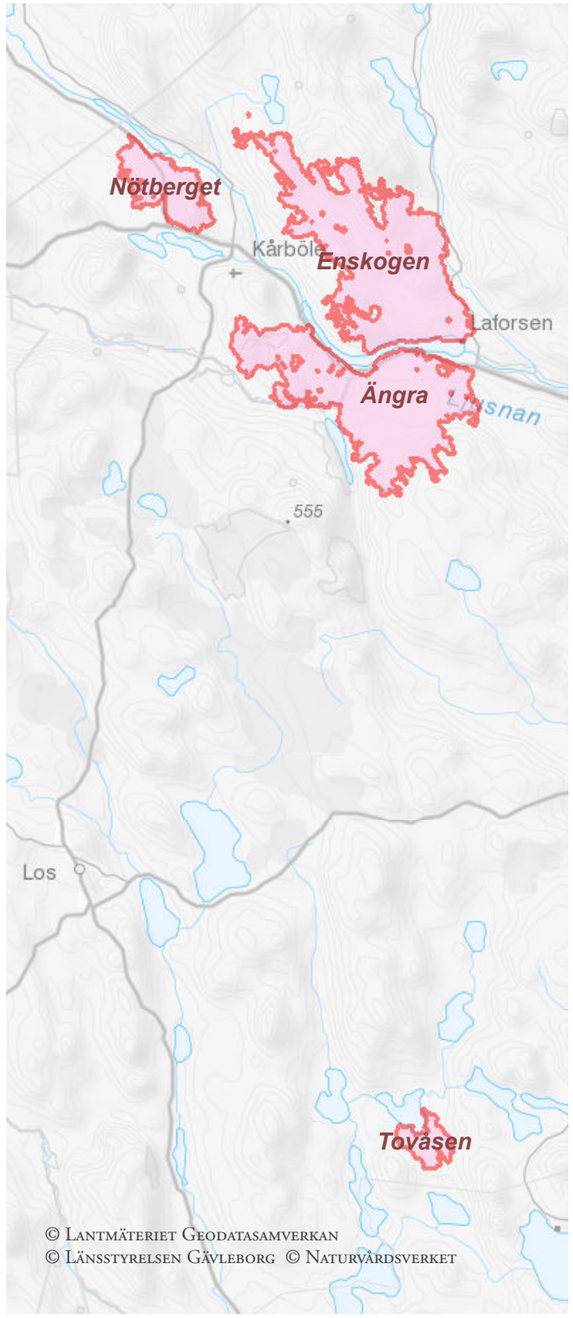

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Gävleborg © Naturvårdsverket

FOTON: LJUSDALS KOMMUN

Ljusdals räddningstjänst har kapacitet för att klara tre mindre insatser samtidigt (eller en större).

Det accelererande brandläget utmanar organisationens släckningsförmåga och Ljusdal samarbetar med fler räddningstjänster i närområdet. Men det brinner på många håll i landet, så det är konkurrens om resurser.

Initialt går all kraft åt till att uppbåda människor och utrustning, för att släcka elden som sprider sig våldsamt i terrängen. Redan andra branddagen kallar Ljusdals räddningstjänst in helikopter, för att förstärka släckningsarbetet. De första dagarna saknas tid och resurser i den lokala räddningsledningen för att arbeta med analys och långsiktig planering.

INTERNATIONELL SAMVERKAN

Den 18 juli kommer en efterlängtad resurs från utlandet: det första italienska vattenbombplanet. Ljusnan, Lossjön, Letssjön och Hennan avlyses för att brandflyg ska kunna hämta vatten.

Detta ska komma att bli den hittills största EU-insatsen inom brandområdet. Totalt ansluter 16 flygande enheter (fyra plan och tolv helikoptrar) från flera EU-länder till insatsen. Under en dag gör de cirka 190 vattensläpp à 6,2 kubikmeter. Totalt 1 178 kubikmeter vatten. En brandbil rymmer cirka tre kubikmeter vatten.

Lördagen den 21 juli, kommer 44 brandfordon i konvoj från Polen. De vinkas glatt fram på sin väg genom Sverige, av många tacksamma människor.

Frankrike skickar en styrka från Securité Civil Sapeurs Sauveters, med kunskap inom många delar av krisarbete. De knyter kontakter med lokalbefolkningen.

Vartefter insatsen växlas upp arbetar svenska räddningstjänster, länsstyrelser, kommuner, myndigheter, organisationer, företag, frivilliga och internationella resurser sida vid sida för att bekämpa bränderna.

TEXT: PERNILLA SÖDERQVIST
FOTON: LJUSDALS KOMMUN

Vartefter insatsen växlas upp arbetar svenska räddningstjänster, länsstyrelser, kommuner, myndigheter, organisationer, företag, frivilliga och internationella resurser sida vid sida för att bekämpa bränderna.

FOTON: SECURITÉ CIVIL SAPEURS SAUVETER

UNIK EU-INSATS

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (msb) begärde brandbekämpningsstöd av eu:

- Danmark (brandstyrka)
- Finland (brandstyrka)
- Italien (flygplan)
- Frankrike (flygplan och brandstyrka på marken)
- Grönland (via danmark)
- Litauen (helikoptrar)
- Norge (helikoptrar)
- Portugal (flygplan)
- Polen (brandstyrka)
- Tyskland (helikoptrar och brandstyrka på marken)

OFTA PÅFRESTANDE – IBLAND LIVSFARLIGT.
Kenneth Eriksson, räddningsledare under brandkatastrofens början berättar om insatsbehov av aldrig tidigare skådat slag.

Livsfarlig kamp mot *lågorna*

- Vi fick retirera. Det var helt enkelt livsfarligt. Det känns dramatiskt när Kenneth Eriksson, en av räddningsledarna, berättar om en bitvis hopplös kamp mot en snabbt spridande eld under skogsbrändernas första dagar.

En skogsbrand av det mer hanterliga slaget kan vara nog så besvärlig för en räddningsledare som ska gruppera sina styrkor. Men nu brann det mycket, spred sig snabbt - och på flera ställen dessutom. Ljusdals kommuns räddningschef Peter Nystedt jämför de 100 hektar, som tidigare gällt som stor skogsbrand, med de omkring 9 500 hektar skog i kommunen som eldhärjades i juli och augusti 2018. En ofattbar och till synes ohanterlig situation.

- Vi begärde tidigt förstärkning från annat håll och fick det också även om räddningstjänsten i en del angränsande kommuner hade fullt upp med egna bränder. Men det här blev tidigt så stort att resurserna inte räckte till. Och det gäller inte bara personal utan även utrustning. Var det inte brandslangar som inte räckte som kunde det till exempel handla om brandbilar som gick sönder och måste lagas, minns Kenneth Eriksson om brandkrisens första tid.

Det var inte bara en övermäktig situation att under de inledande dygnen leda brandbekämpning på flera håll och samtidigt sköta övrigt samband och det starka trycket från massmedia som uppstod då det svåra läget blev rikskänt. Kenneth Eriksson berättar också om några tillfällen som innebar direkt livsfara.

- Vid ett tillfälle fick vi retirera och lämna en tank kvar på grund av eldens spridning och framför allt rökutvecklingen. En annan gång var jag uppe i helikopter då föraren måste gira skarpt och vända på grund av den fara som den stora och oväntade rökutvecklingen innebar, säger Kenneth Eriksson som nämner eftermiddagarna som den besvärligaste tiden med försvårande vind i kombination med den torka som rådde.

Kenneth Eriksson framhåller gärna tappra insatser från räddningspersonal, hemvärn och frivilliga. I den sistnämnda kategorin kan nämnas lantbrukare med stora gödseltankvagnar för vattenspridning och släckning längs vägar.

Verkstadskunniga motorsällskapsmedlemmar nämns också i positiva ordalag.

- Det gjordes ett fantastiskt jobb på många håll. De erfarenheter vi fick efter alla bränder har gjort att vi på olika nivåer har bättre beredskap om något liknande händer igen. Inte minst att säkra tillgång på släckningsresurser från luften i form av helikoptrar som kan rycka ut med kort varsel är bra och att MSB utökat depåerna i regionen med bland annat högre slangkapacitet. Men dramatiken har också haft sitt pris.

- Visst har det här följt med i drömmar nattetid och det går inte en dag utan att händelserna dyker upp i tankarna. Men några svårare följder har det inte blivit för min del, säger Kenneth Eriksson som i sammanhanget vill framhålla att han ofta tänker på de skogsägare som drabbades hårt av brandkatastrofen.

TEXT OCH FOTO: PÄR JONSSON

LJUSDALS KOMMUNS RÄDDNINGSTJÄNST BESTÅR AV:

- Sex tillsvidareanställda på heltid som har ledningsfunktion
- 64 deltidsbrandmän med jour enligt schema
- 18 brandmän i räddningsvärn.

Ljusdal, Järvsö och Färila har deltidskårer. Los, Tandsjöborg och Kårböle har räddningsvärn. Ramsjö har deltidskår under helger, vardagskvällar och nätter och räddningsvärn under dagtid på vardagar.

Det innebär att i Ljusdals kommun är alltid 19 brandmän tillgängliga för utryckning.

Källa: Räddningstjänsten, Ljusdals kommun

FOTO: KARIN WERIN

PRESSRESA 20 JULI
FOTON: STINA LILJA

Högtryck i medierna

I slutet av den första veckan börjar det bli ohållbart för Ljusdals kommun att leda räddningsinsatsen. Förutom räddningsarbete och samordning av alla resurser är mediatrycket enormt.

Som räddningsledare ska du både kunna leda insatsen och svara på frågor framför kamera -flera gånger om dagen. Medietrycket vill ha täta uppdateringar, gärna i rörlig bild.

Fredagen den 20 juli öppnar ett center för medieservice på den då nyinrättade ledningsplatsen i Färila skola genom ett samarbete mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och Ljusdals kommun. Med förstärkning inom kommunikation kan regelbundna, dagliga presskonferenser ordnas och redan första dagen ordnas och satsningen på pressresor genom brandområdet fortsätta. Intresset från svenska och utländska medierna är stort.

Länsstyrelsen Gävleborg har redan före övertagandet av ledningen för räddningsinsatsen måndagen 23 juli engagerat sig på flera områden och det gäller även kommunikation. När länsstyrelsen tar över mobiliserar den egna kommunikatörer från hela landet och samarbetar med kommunen som i sin tur får kommunikatörsförstärkning från bland annat grannkommuner, Region Gävleborg och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL.

Förutom massmedier och inte minst då Sveriges Radio Gävleborgs krisbevakning spelar kommunens digitala kanaler som hemsidan och sociala mediet Facebook stor roll i kommunikationsarbetet.

TEXT: PERNILLA SÖDERQVIST

SOCIALA MEDIER har förändrat spelreglerna för hur vi informerar och kommunicerar under stora kriser. Vi förväntar oss täta uppdateringar på Facebook och i nyhetsflöden, gärna rörlig bild.

Vem som helst kan snabbt producera eller dela information med stor spridning. Möjligheten att interagera, kommentera och dela information ställer höga krav på innehållsbevakning, för den som ansvarar för ett officiellt flöde.

Under brandkrisen skapade frivilliga snabbt nätverk i sociala medier. Det är en stor resurs, men skapar en utmaning i att ta vara på gåvor och erbjudanden och lotsa dem rätt.

Brandman, *markägare,* evakuerad, skogsarbetare

Jag minns en natt på Nötberget. Lommen ropade idylliskt ut över sjön, medan vi släckte för fullt. Samtidigt började det knaka och braka, när stora träd började falla. Det var ett märkligt ljud, säger Gunnar Fredriksson och skakar sakta på huvudet.

TEXT OCH FOTO: PERNILLA SÖDERQVIST

GUNNAR FREDRIKSSON

Eftermiddagen börjar gå mot kväll, lördagen den 14 juli 2018. Gunnar Fredriksson bänkar sig för att titta på åskvädret. Knappt har han satt sig förrän det plingar i mobilen. Brand i Ängra. När han hunnit fram till det frivilliga brandvärnet i Kårböle plingar det igen. Brand på Nötberget.

Kårböle frivilliga brandvärn dirigeras till Nötberget. Ännu anar de inte vad som väntar. Att de ska kämpa mot elden på berget i ett par veckor. Att deras hem kommer att evakueras. Att bränderna blir EU:s hittills största släckningsinsats.

Som stationsansvarig börjar Gunnar Fredriksson leda och fördela arbetet. Men han är i ett väldigt speciellt läge. Det är släktens eget skogsskifte som brinner.

- Jag har haft sotlukten i näsan i nästan ett år. Men jag vet inte om reaktionen kommit än.

Med uniformen på går man liksom in i sin yrkesroll, berättar Gunnar Fredriksson, under en paus i avverkningsarbetet försommaren 2019.

För direkt efter bränderna byter han uniform. I sitt dagliga arbete är Gunnar Fredriksson skogsmaskinförare. Han trädsäkrar vägnätet direkt efter insatsen. Sedan blir det många månader ute i brandområdet.

Gunnar Fredrikssons upplevelse visar hur komplext det kan bli i ett litet samhälle: I brändernas historieskrivning är han såväl brandman, markägare, evakuerad som skogsarbetare. Få människor har en så unik inblick i ett stort brandförlopp och dess efterverkningar.

Efter det första dygnet brinner det fortfarande för fullt. Och det finns ingen avlösning.

- Det fanns ingen att skicka fram. Vi fick ringa in vänner och bekanta, berättar Gunnar Fredriksson. De som inte arbetade med släckning samlades i byastugan.

- Det är många i Kårböle som kan vara stolta. Vi har alltid haft en stark samhörighet och bykänsla.

Jag vill ge en eloge till de bybor som snabbt ordnade vätskeersättning, förtäring, skavsårsplåster och annat, säger Gunnar Fredriksson.

Den femte branddagen trappas läget upp. Kårböle evakueras. Gunnar åker hem snabbt för att hjälpa familjen åka iväg. Nu kan folket i brandvärnet inte ens åka hem för en kort vila. De slår läger vid Nötberget.

- Det var som en krigszon. Bara en väg öppen, beredskap med slang och sprutor. Det var ingen självklarhet att byn skulle stå kvar. En mysko känsla, medger Gunnar Fredriksson.

Samma dag kommer också två italienska brandflygplan. I många hjärtan tänds ett hopp. Gunnar Fredriksson imponeras också av de polska och danska brandstyrkorna på marken.

- Det var extrem torka. Det brann i och över myrar, glödgade djupt nere i marken trots intensiv bevattning. Vi drog enorma mängder slang och fick pumpa fram ett par kubikmeter vatten innan det ens började spruta, berättar Gunnar Fredriksson.

Den här stilla försommardagen är det svårt att föreställa sig dramatiken.

- Jag minns en natt på Nötberget. Lommen ropade idylliskt ut över sjön, medan vi släckte för fullt. Samtidigt började det knaka och braka, när stora träd började falla. Det var ett märkligt ljud, säger Gunnar Fredriksson och skakar sakta på huvudet.

TEXT OCH FOTO: PERNILLA SÖDERQVIST

FAKTA: EVAKUERING
Omkring 200 människor evakueras. Räddningsledningen arbetar intensivt för att skydda bebyggelse från elden, nå ut med sin information och bevaka vägar och bostadsområden.

20-30 byggnader förstörs i bränderna, inget permanent boende. Cirka 150 markägare (mest privata) berörs av påverkan på skog och mark, efter elden eller räddningsinsatsen.

Flera roller för *aktiva i värn*

Brandman, undersköterska, ortsinvånare… Skogsbränderna i Ljusdals kommuns västliga delar innebar flera roller för Ylva Eriklinds och Karina Wexell i Los räddningsvärn.

- Det var stundtals kusligt, nästan en känsla av att det rådde krigstillstånd i de evakuerade områdena eftersom det då fanns så gott som bara blåljuspersonal där, säger Ylva Eriklinds.

Det spelade ingen roll vilken roll de två (av sex) i Los räddningsvärn hade under de dramatiska juli- och augustiveckorna 2018. Den både nationellt och internationellt uppmärksammade katastrofen var närvarande under dygnens alla timmar.

- Bränder av olika omfattning hade vi även här i Losområdet. Så visst fanns det en viss oro att det kunde gå riktigt illa, berättar Ylva och Karina. Ylva Eriklinds och Karina Wexell, som båda varit brandmän i 19 år, hade sina arbeten inom äldreomsorgen i Los att tänka på och motvilligt skynda hem till trots att de så väl behövdes i skogen och kampen mot bränderna.

Ylva berättar att hon som undersköterska i hemtjänsten fick i uppdrag att evakuera en person när elden hotade liv och egendom i Kårböleområdet.

- Den order jag fick var att du inte får komma tillbaka utan den personen. Jag hade till och med gjort klart med polisen om tvångsåtgärder. Men det löste sig på bästa sätt och den evakuerade fick sedan se eldhärjade områden från bilen, berättar Ylva Eriklinds.

Karina Wexell var bland de första som bekämpade elden när det började brinna i Ängra, något som blev inledningen till en av Sveriges värsta brandkatastrofer i modern tid. Det blev 14 timmar i sträck utan mat och med den begränsade mängd dricksvatten som fanns att tillgå.

- Vi såg ganska snart att det här inte går. Bland annat hade vi inte slangkapacitet för att komma runt och inringa branden, säger Karina Wexell.

De två som utgör en tredjedel av Los räddningsvärn nämner en del brister som räddningstjänsten bör ta lärdom av om något liknande händer igen. Men storbränderna gav också stunder av glädje och hopp om att människor som sluter sig samman kan uträtta storverk.

TEXT OCH FOTO: PÄR JONSSON

FAKTA: RÄDDNINGSVÄRN

Räddningstjänstlagstiftningen ger kommunen möjligheter att organisera räddningsvärn. I lagen förutsätts dock inte att dessa ska finnas i kommunen.

Räddningschefen avgör till vilka nödlägen som värnet ska larmas. Ett värn kan aldrig åläggas att ha jour eller beredskap.

Karina Wexell och Ylva Eriklinds i räddningsvärn, en av flera roller som de har i Los.

BRÄNDERNA I LJUSDALS KOMMUN 2018

14 JULI
Blixtnedslag i Ängra och Nötberget.

15 JULI
Evakuering av Ängra
Vattenbombning med helikopter inleds.

16 JULI
Brand upptäcks i Enskogen och evakuering inleds.

18 JULI
Evakuering av Kårböle
Italienska brandflygplan ansluter. 4 sjöar avlyses för vattenhämtning.

19 JULI
Evakuering av Finneby och Huskölen.

21 JULI
Polsk räddningstjänst ansluter med 44 brandfordon.

23 JULI
Länsstyrelsen tar över räddningstjänsten.

24 JULI
Totalt eldningsförbud införs i hela länet.
Informationsmöte för de drabbade i brandområdet.

25 JULI
Evakuering av Laforsen.

26 JULI
Nu får de första evakuerade återvända hem.

28 JULI
Finsk räddningstjänst ansluter.
Totalt hjälper 10 utländska brandstyrkor Sverige.

29 JULI
Efter ca 2 veckor är brandens spridning under kontroll.

5 AUGUSTI
Riksväg 84 öppnas igen.

7 AUGUSTI
Uppmaning till allmänheten:
Livsfara att beträda brandskadad skog!

9 AUGUSTI
Räddningsinsatsen avslutas.
Markägare sköter efterbevakning.

Illustration Erika Axmark

Utländska brandstyrkor:
Danmark (brandstyrka)
Finland (brandstyrka)
Italien (flygplan)
Frankrike (flygplan och brandstyrka på marken)
Grönland (via Danmark)
Litauen (helikoptrar)
Norge (helikoptrar)
Portugal (flygplan)
Polen (brandstyrka)
Tyskland (helikoptrar och brandstyrka på marken)

Totalt brinner ett område på 9500 hektar. Brandområdet har en omkrets på ca 12,5 mil. Förutom områdena Ängra, Nötberget och Enskogen brinner det även i Rullbo och Tovåsen.

16 flygande enheter från flera länder deltog (4 plan, 12 helikoptrar). Avlysning av vattendragen Ljusnan, Lossjön, Letssjön och Hennan, 18 - 30 juli.

20-30 byggnader påverkades i större eller mindre omfattning. Inga permanenta boenden förstördes.

Under de mest intensiva dagarna arbetade uppemot 1300 personer med branden samtidigt, varav 600 ute i terrängen. Bränderna engagerade hundratals frivilliga. Ca 350 medarbetare från Ljusdals kommun och Länsstyrelsen Gävleborg har arbetat med bränderna.

Mat, boende, logistik och samverkan är stora utmaningar. Ljusdals kommun serverade cirka 46 300 matportioner. Många frivilliga bidrog med mat och förnödenheter.

LJUSDALS KOMMUN Länsstyrelsen Gävleborg

Glädjen i att kunna *hjälpa* är bäst

TEXT: MARIA WEST MUTISO
FOTO: PÄR JONSSON

I butik eller fält - Röda Korset finns där.
Från vänster Marita Avander Bergstedt, Gunn Svender, Anne-Marie Wästholt och Judit Olsson.

Som frivilliga i Röda Korset var tiden kring skogbränderna lärorik. Det anser från vänster Gunn Svender, Anne-Marie Wästholt, Judit Olsson och Marita Avander Bergstedt.

Röda Kors-medlemmarna Marita Avander Bergstedt och Gunn Svender ansvarade för en utlämningsdepå för förnödenheter i Lassekrog. Depån upprättades redan andra dagen efter det att skogsbränderna fått fäste.

- Bränderna skulle vi så klart ha kunnat vara utan. Men allt vi gjorde tillsammans med frivilliga, alla erfarenheter och allt vi lärde oss är värt hur mycket som helst, instämmer både Gunn Svender och Maria Avander Bergstedt.

Ett schema med fyratimmars-pass gjordes klart som snabbt utvecklades till ett bokningsbart schema online. Det gjorde att alla som ville själva kunde boka in sig på arbetspass. Gunn Svender och hennes dotter Katarina Svender var två av dem som bemannade depån nästan varje dag.

- Känslan av att hjälpa till är så stor. Jag vill inte vara utan den här upplevelsen, även om det kanske låter konstigt, säger Gunn Svender.

Bystugan i Kårböle inrättades också snabbt till en utlämningsdepå, främst för brandarbetare på Nötberget. Röda Kors-medlemmen Anne-Marie Wästholt, bosatt i Huskölen, såg till att depån hade varor och proviant.

- En livsmedelsbutik i Ytterhogdal skänkte förnödenheter som jag hämtade och levererade till bystugan i Kårböle. Jag hjälpte också till på depån i Lassekrog efter kontakt med Maria Avander Bergstedt. Min dotter Eva Camel Fugelseth reste hit från Stockholm för att hjälpa till, berättar Anne-Marie Wästholt.

Judit Olsson är ordförande i Ljusdal Järvsö Röda Kors-krets och fungerade som samordnare under brandveckorna.

- I början var det mycket telefonsamtal, att lotsa folk rätt och att finnas till hands på Röda Korsets mötesplats i centrala Ljusdal. Sedan gjorde jag schema till de som hjälpte till att förpacka matportioner på Färila skola, berättar Judit Olsson.

Många hörde av sig till Röda Korset och ville skicka pengar och totalt inkom 200 000 kronor i penninggåvor.

- Vi köpte förnödenheter till depån i Lassekrog för 60 000 kronor. Resten, 140 000 kronor, har vi avsatt som krisberedskapspengar, berättar Judit Olsson.

Nu, sommaren 2019, håller Ljusdal Järvsö Röda Kors-krets som bäst på att göra en egen krisberedskapsplan som ska kunna vara till nytta nästa gång krisen kommer.

- Det ska vara ett levande material som vi ska jobba med hela tiden. säger Judit Olsson, Marita Avander Bergstedt och Gunn Svender.

TEXT: MARIA WEST MUTISO
FOTO: PÄR JONSSON

FOTO: ELIN BERGQVIST

Med totalt 667 personer i insatsen och som mest 250 i någon roll per dygn stod Röda Korset för en viktig samordning av frivilliga under brandkrisen.

Åsa Älander, insatsledare för Röda Korset, behöver tänka både en och två gånger när hon räknar upp alla roller och platser där insatser behövdes. Röda Korset hade nämligen MSB:s uppdrag att samordna alla frivilligresurser som bilkårister, lottor, de inom hemvärnet som inte var aktiva i brandbekämpningen och inte minst alla så kallade spontanfrivilliga.

Stabsplatsen var före detta flygbasen utanför Föne, Färila, med som mest 170 bäddar och mat för till exempelvis vilande brandmän, hemvärnssoldater och flygvapnet. Distribution av mat och dryck i fält i princip dygnet runt hanterades också av Röda Korset med hjälp av samverkande parter liksom krisstöd, första hjälpen, brandvaktssysslor och att frakta bränsle ut i brandområdet.

Åsa Älander framhåller gärna styrkan i att tillhöra en stor organisation som Röda Korset och sedan få så många lokala frivilliga som ställde upp helhjärtat under nära fyra veckor som landets värsta skogsbränder i modern tid härjade. Viljan att hjälpa spreds långt utanför kommungränsen.

- Ett exempel var ett stort företag som fixade 100 sängar genom Röda Korsets partnerskapsavdelning. Ett lite udda exempel var ett företag som ordnade transporter åt helikopterpiloter. Totalt fick Röda Korset in företagsgåvor värda omkring 2 miljoner kronor, berättar Åsa Älander.

TEXT: PÄR JONSSON
FOTO: JOHAN LÖF

ÅSA ÄLANDER insatsledare för Röda Korset

Upprop på nätet gav stor *hjälpcentral*

Ingen hade begärt eller befallt det. Många ville ändå hjälpa till. Snabbt som elden spred sig detta på sociala medier på internet och blev till en stor, lokal folkrörelse. De så kallade spontanfrivilliga på Färilafolkan blev inom kort ett konkret bevis på medmänsklighet.

Anna Nordlund var en av organisatörerna för denna form av frivilliginsats. Hon bor nära Färilafolkan som efter några dygn av bränder blev basen för verksamheten.

Anna kom med i denna lokala rörelse när röken över bygden tillsammans med stark sommarhetta blev ett problem vid vädring i den egna bostaden samtidigt som hon kände att även hon ville göra en insats.

- Det togs snabbt många och lovvärda initiativ. Men vi insåg snart att det inte går att många springer och åker hur som helst. Därför blev det så att vi samlade verksamheten i Färilafolkan och bland annat bildade arbetsgrupper för mer struktur, säger Anna Nordlund.

Med Färilafolkan som bas blev det bättre organisation. De lokala initiativet på nätet hade spridit sig långt utanför bygden och det kom ibland hela långtradarlaster med passande skänkta varor.

- Det var otroligt imponerande att se hur allt bara hände. När det behövdes trådlöst internet fixades det genom att någon kände någon som kunde och så vidare. Samma sak med lagerhållningen av det som skänkts. Med rätt kontakt stod det inte på förrän detta datoriserades på ett klart och begripligt sätt, säger Ulf Mickelsson, en annan Färilabo som ställde upp som frivillig och blev transportansvarig för hjälpinsatserna.

Som mest fanns det runt 300 personer på schemat över hjälpinsatser och den stora danslokalen blev något av en gratisbutik där brandmän och andra som fått en stunds villa från brandbekämpningen kunde hämta tvål, vätskeersättning, skavsårsplåster, läsk, godis och annat för en så dräglig tillvaro som möjligt.

Från Färilafolkan ordnades också bland annat sängplatser till inkvarteringar, handdukar till sporthallen, renhållning och portabla toaletter, konserver och vatten till de aktiva i skogen, mat till de evakuerade under de första dagarna, olika typer av transporter och bemanning av lunchmatsalen på basen på Färila skola. Ingenting tycktes vara omöjligt.

Stefan Andersson drogs till Färilafolkan av nyfikenhet.

- Jag var på Folkan för att kolla vad som hände där och prata med de aktiva. På så sätt kom jag också med. Det blev många timmar vid sidan av jobbet och ibland gick sysslorna i varandra. Tur då att chefen var med på noterna, säger Stefan.

- Även om det var dramatiska dygn, och en fruktansvärd händelse som låg bakom hjälpbehovet, blev det ändå trivsamt på något sätt. Människor kom närmare varandra. Som föreningsaktiv drömmer Ulf Mickelsson om att kunna få många i bygden engagerade även under tider utan kris.

- Det finns en oerhörd kraft när många går ihop och gör något. Tänk om vi kunde göra det även i andra sammanhang. För det finns alltid
något som behöver göras, säger Ulf.

TEXT: PÄR JONSSON
FOTO: PÄR JONSSON OCH LJUSDALS KOMMUN

FAKTA: GÅVOR

Omfattningen av skänkta förnödenheter kan inte redovisas i detalj eftersom det dagligen kom in flertalet lastbilar med varuleveranser till Färilafolkan. Ett exempel som kan nämnas var en leverans som innehöll 28 000 liter läsk och vatten.

Även gåvor i form av pengar kom in.
Sammanlagt donerades 697 250 kronor.
284 350 kronor användes till att köpa in material och förnödenheter som behövdes i brandbekämpningen. 68 591 kronor gick till omkostnader, ersättning av lånat materiel som gått sönder samt materiel till eftersläckning.

De 344 309 kronor som blev kvar fördelades på de välgörenhetsorganisationer som tidigare beslutats, det vill säga Brandmännens Cancerfond och VRR – Veteranstöd Rapid Reaction (på initiativ av hemvärnet).
19 054 kronor som pantade flaskor och burkar inbringade donerades till organisationen Vid Din Sida.

Materiel och förnödenheter som inte gick åt till eftersläckningen har gått till bland annat idrottsföreningar, fritidsgårdar och välgörenhetsorganisationer.

ANNA NORDLUND arbetade med organisation kring frivilligverksamheten i Färila.

ULF MICKELSSON OCH STEFAN ANDERSSON var två så kallade spontanfrivilliga som imponerades över den kraft som uppbådades när 300-talet personer slöt upp runt verksamheten på Färilafolkan.

LANDSHÖVDING PÄR BILL BESÖKTE Färilafolkan och intervjuades av P4 Gävleborg. Bild nedan: 26 JULI: En lastbil full med gåvor.

MARIA PERSSON - KOSTCHEF

På centralköket i Ljusdal arbetade bland andra Susanne Karlsson.

Röda Korset paketerade maten.

Hemvärnet arbetade med matleveranser.

47 000 matlådor

Totalt producerade kommunens kostservice närmare 47 000 matlådor under brandkrisen, och grannkommunerna Hudiksvall och Bollnäs bistod med matlådor under en tid.

Frivilliga från Röda Korset hjälpte till att portionsförpacka maten från centralkökets kantiner och hemvärnet levererade maten ut i fält, till evakuerade och till olika staber.

- Utmaningen låg i hemvärnets leveranser eftersom släckningsarbetet förändrades hela tiden. Det var svårt att överblicka var alla styrkor befann sig vid aktuell matleverans. Ibland levererades för mycket mat till en plats som redan lämnats, medan det kom för få portioner till platser där styrkor samlats, berättar kostchef Maria Persson.

Viljan att hjälpa till var stor och det växte fram initiativ från frivilliga som samlade in pengar och köpte pizzor som kördes ut i fält.

- Kommunen ville hitta konstruktiva sätt att samarbeta, utifrån det läge som var. Miljöenheten besökte pizzeriorna för att säkerställa livsmedelshygienen, säger Maria Persson.

Erfarenheterna från brandkrisen har gjort att kommunens kostservice skapat en egen krisgrupp. De utvecklar också sina krisdokument och har nu en krispärm som ska underlätta arbetet vid nästa kris.

- Vi ska fortsätta att kontinuerligt utveckla krispärmen. Kommuner kan göra mycket för att förbereda krisläge, ett särskilt telefonnummer för beställningar och kontakter, färdiga menyer med recept på mat som går snabbt att portionsförpacka och mallar för loggar, dokumentation och hygienrutiner är några saker. Skogsbränderna visar att kost är en viktig krisfråga, säger Maria Persson. Hälsingekommunerna har diskuterat gemensamma lösningar som ska stärka förmågan vid kris.

- Vi ska till exempel ta fram en gemensam krismeny. Det gör att samarbetet vid kris kan förenklas avsevärt, säger Maria Persson.

Efter skogsbränderna får Maria Persson många förfrågningar om föreläsningar. I slutet av 2018 föreläste hon på den nationella konferensen Mötesplats Livsmedelsförsörjning i Stockholm.

- Jag berättade hur vi hanterade krisen. Hur vi organiserade oss, hur det såg ut rent praktiskt och vad vi lärt oss med fokus på hur vi kan förbereda oss inför kriser av olika slag. Jag brukar berätta att jag tidigare tänkte om det blir en kris. Nu tänker jag istället när det blir en kris, berättar Maria Persson.

- Många blir berörda och jag får otroligt mycket gensvar när jag är ute och föreläser. Jag önskar att mina medarbetare hade kunde få vara med och ta del av det. Medarbetarna inom kostservice gjorde ett fantastiskt jobb under brandkrisen. De är grunden till att kosthanteringen fungerade så bra och alla ställde upp, berättar Maria Persson.

TEXT: PERNILLA SÖDERQVIST, MARIA WEST MUTISO

I brist på regn blev lantbrukets gödseltunnor viktiga för brandbekämpningen. Henrik Rosenqvist, Vallens Gård i Ljusdal, var en av dem som körde.

Lantbrukets tunnor begränsade bränderna

De vattenbombande utländska flygplanen hyllades för avgörande insatser i brandbekämpningen. Men viktiga var också lantbruksekipagen med mångdubbelt större vattenkapacitet i de tunnor som i vanliga fall används till gödselspridning.

Flygplanen hade kapacitet att lyfta med omkring sex kubikmeter vatten åt gången. När lantbrukare med ekipage kom till räddningstjänstens hjälp handlade det om betydligt högre kapacitet.
Ett exempel ger Henrik Rosenqvist, växtodlings- och maskinansvarig på Vallens Gård i Ljusdal, som i ett tidigt skede av krisen ryckte ut i skogarna kring Ängra och Kårböle.

- Vår traktordragna tunna kan fyllas med 25 kubikmeter vatten på 2,5 minuter och det kan sedan spridas på fyra-fem minuter. Under tiden för skogsbränderna hade vi också en lastbil med tankkapacitet på 36 kubikmeter tillgänglig, berättar Henrik Rosenqvist.

Enskilda initiativ blev genom Maskinringen snabbt en organiserad stödinsats i räddningstjänstens kamp mot lågorna.

Huvuduppgiften var att bevattna marken på och omkring vägar för att förhindra spridning av elden. Men det förekom också rent släckningsarbete. Till detta ska läggas en del transporter av bränsle för räddningstjänstens behov i skogen.

- Det klurades en hel del och vi fick fram lösningar som gjorde att vi till exempel med våra tunnor kunde fylla räddningstjänstens tankbilar och även spruta vatten långt i sidled, säger Henrik Rosenqvist och nämner att bränderna medförde att det nu på formaliserat sätt tas fram munstycken och kopplingar för liknande behov i framtiden.

Slitsamt och svettigt var det på många håll och dessutom blev det många och långa timmar – ibland utan mat. Sedan väntande ofta sysslor hemma på gården i stället för vila.

- För vår del inföll den här perioden vid tiden för andra vallskörden. Men vi löste detta bland annat genom att ta in extra personal, säger Henrik Rosenqvist.

FAKTA: GÖDSELTUNNOR

22 vattenbegjutande gödseltunnor fanns tillgängliga under skogsbränderna i Ljusdals kommun. Mängden vatten som användes under dessa knappt fyra veckor var cirka 132 000 kubikmeter. Det kan jämföras med 630 000 kubikmeter som vattenverket i Ljusdal försåg hela tätorten med under hela 2018 och 200 000 kubikmeter från vattenverket i Järvsö under samma år.

Källa: Maskinring Västernorrland/Ljusdal Energi AB

TEXT OCH FOTO: PÄR JONSSON

Flinka frivilliga *räddade* fordonen

TONY NORBERG
Frivilligresurs

Nöden är uppfinningarnas moder. Det är ett ordspråk som stämde väl under de omfattande skogsbränderna när räddningstjänsten fick hjälp av frivilliga verkstadskunniga och motorintresserade som Tony Norberg.

Det togs fantastiska initiativ på många håll men när ett gäng frivilliga kom och bytte en motor bara så där är det värt att framhålla lite extra, säger Ljusdals kommuns räddningschef Peter Nystedt.

Som så många andra frivilligkrafter hade Tony Norberg semester under inledningen av de cirka två veckor som han kämpade både i fält och på brandstationen för att räddningstjänstens maskinpark skulle fungera.

Mitt i den intensiva brandbekämpningen fick räddningstjänsten motorhaveri. När det inte gick att få snabb hjälp på en ”vanlig” verkstad trädde Tony Norberg och ett antal kompisar i Ljusdals Motorsällskap in och bytte motor på ett fordon.

- Vi fick tag på en motor hos en medlem i klubben och fick det sedan att fungera, säger Tony Norberg om den berömvärda insatsen.

En annan akut insats gjorde Tony Norberg och kompisen Per Bengtsson när de bytte en topplockspackning på en brandbil på en parkeringsplats när det var bråttom och svårt att fixa på annat sätt.

Den hårda prövning som både människor och maskiner utsattes för, inte minst i inledningen av brandkrisen, innebar att det ofta behövdes lösningar utanför ramen för det som är vanligt.

Tony Norberg berättar om hur han fick fart på en brandbils motorspruta med hjälp av ett luftfilter från rallysammanhang och om en delvis egen uppfinning för släckningsarbete under jord.

MSB hade ett grundkoncept som jag klurade vidare på när det gäller slangar och kopplingar. Och det funkade tydligen eftersom de ville ha ytterligare 20-talet sådana spjut, säger Tony Norberg som mitt i allt skruvande också hann instruera andra med hjälp av telefon och bilder.

Det var kontakter inom räddningstjänsten som ledde till att Tony Norberg fick förfrågan om att hjälpa till. Och det tvekar han inte inför om något liknande händer igen.

- Då ställer man upp. Det känns liksom självklart, säger Tony som till vardags tillverkar industripannor, har ett förflutet som chaufför och med folkrace som fritidsintresse.

TEXT OCH FOTO: PÄR JONSSON

Ett viktigt arbete hos bilpoolen är tvätt som Mehari Berhane svarar för här.

Daniel Lilja och Niklas Johansson berättar om påfrestningar för både fordon och verkstadspersonal under bränderna.

Kommunens *bilpool* viktig under krisen

20-talet kommunbilar som egentligen gjort sitt och skulle säljas blev värdefulla under skogsbränderna. Dessa fordon plus ett 30-tal inlånade från grannkommuner var till stor nytta under de dramatiska sommarveckorna 2018.

Peter Knapp, chef för kommunens arbetsmarknadsenhet, AME, där bilpoolen ingår, ger ett exempel på hur villiga andra kommuner i länet var att låna ut bilar som passade i sammanhanget:

- En lördagskväll ställde en kommunchef med sällskap upp och körde hit bilar direkt eftersom behovet var akut. AME:s bilpool sköter omkring hälften av de bilar som Ljusdals kommun förfogar över. Bilarna som var mest efterfrågade under brandkrisen var fyrhjulsdrivna och/eller med stora lastutrymmen.

- Det blev efter ett tag så att person och plats inte stämde på flera bilar. Därför bemannade vi staben i Färila när den upprättats och det var positivt, säger Daniel Lilja, arbetsledare hos bilpoolen. Även på verkstaden var det bråda dagar under brandkrisen och viss personalförstärkning behövdes.

- Slitaget på bilarna var förhållandevis stort och vi fick ta itu med fel som inte är så vanliga i ordinarie verksamhet, berättar Daniel Lilja.

Det fanns också dramatiska inslag i jobbet.
- Vid ett tillfälle fick vi lotsas in i ett brandområde och rädda en bil med punktering från att bli förstörd av lågor och rök, minns Peter Knapp.

Niklas Johansson, mekaniker hos bilpoolen.
Det var inte bara bilpoolen på enheten som engagerades i samband med bränderna. I ett tidigt skede av brandkrisen skötte AME dessutom matdistributionen ut i fält.

Städning efter avvecklingen av stabsområdet på Färila skola var ett annat uppdrag.
- Sedan tog vi reda på materiel efter MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) som nu blivit ett värdefullt tillskott i kommunens beredskapsförråd eftersom det bland annat handlar om 50 sängar med utrustning, 100 madrasser och en hel del mat, säger Peter Knapp.

TEXT OCH FOTO: PÄR JONSSON

FAKTA: BILPOOLEN
Bilpoolen, belägen vid Slottegymnasiet i Ljusdal, har fem anställda. Av Ljusdals kommuns 257 registrerade fordon ingår omkring 125 i bilpoolen och behov i Kommunhuset, hos AME och omsorgsverksamheterna.

Källa: Arbetsmarknadsenheten, Ljusdals kommun

Samverkan är *nyckeln*

Arbetet med skogsbränderna var långt ifrån klart när räddningsinsatserna avvecklades den 9 augusti 2018. Ett mycket vittgående och långsiktigt efterarbete tog då sin början.

För att hantera efterarbetet upprättade Länsstyrelsen Gävleborg och Ljusdals kommun ett gemensamt samordningskansli på Hotellgatan 6 i Ljusdal, för stöd till markägare och andra drabbade.

- Jag vill ge en eloge till alla som har ställt upp i efterarbetet! Det är jättesvårt för alla som själva inte är drabbade eller har deltagit i efterarbetet, att förstå hur enormt omfattande det har varit, berättar Joel Isensköld, Länsstyrelsen Gävleborg och chef för samordningskansliet.

Frågorna och ärendena som medarbetarna i samordningskansliet har jobbat med handlar övergripande om brändernas konsekvenser. Exempelvis säkerhet och hantering av tillträdesförbud, ersättning till markägare, kommunikation, fakturahantering, diarieföring, juridik och frivilligersättning.

- Den kanske största delen har varit det psykosociala stödet till drabbade. Till en början genom POSOM-gruppen (psykiskt och socialt omhändertagande vid kriser) som sedan bildade en särskild stödgrupp för drabbade. Vi åkte både till Enskogen, Ängra och Kårböle och informerade och samtalade med drabbade, berättar Joel Isensköld.

Målsättningen som samordningskansliet formulerade var att markägare och drabbade så fort som möjligt skulle kunna återgå till ett normaltillstånd.

JOEL ISENSKÖLD - Chef för samordningskanliet

- Det fanns inga underlag med erfarenheter från skogsbränderna i Västmanland 2014 för hur ett samordningskansli skulle kunna arbeta. Vi försökte skapa struktur i det vi gjorde och samverkan mellan Ljusdals kommun och Länsstyrelsen Gävleborg utvecklades till att fungera utmärkt, säger Joel Isensköld.

I april 2019 träffades landets alla länsstyrelser i Järvsö för att gå igenom det som hänt i skogsbrändernas spår.

- I september ska vi samlas igen för att ha erfarenhetsseminarier. Vi tänker att vi ska upprätta någon typ av checklistor med sådant som är viktig att tänka på i krisarbete. Både under en kris och i efterarbetet, berättar Joel Isensköld.

Samordningskansliet stängs officiellt den 9 augusti 2019, på årsdagen av räddningsinsatsernas avslut.

- En central erfarenhet jag tar med mig är just hur enormt stort efterarbetet är vid en kris och alla som ställt upp och jobbat så helhjärtat med det. Vissa med långa resor till och från Ljusdal utöver många långa arbetsdagar, avlutar Joel Isensköld.

TEXT: MARIA WEST MUTISO
FOTO: LÄNSTYRELSEN GÄVLEBORG

När det verkligen *gäller* står vi samlade

MARITA WIKSTRÖM
Kvalitets- och utvecklingschef
Ljusdals kommun

Bajamajor, extra sopkärl, krisstöd, barnaktiviteter, mobilt bredband och omdirigerad postgång var en del av det stöd som kommunen kunde ge till de evakuerade under brandkrisen.

- När det verkligen gäller står vi samlade och förvaltningsgränserna är utsuddade, det är en av styrkorna med en liten kommun, säger Marita Wikström, evakueringsansvarig under brandkrisen.
Till vardags arbetar Marita Wikström som biträdande förvaltningschef för arbetsmarknads- och socialförvaltningen men under brandkrisen blev hon tillfrågad om rollen som evakueringsansvarig och tvekade inte en sekund.

- Jag fick direkt i uppdrag att ordna buss för evakuering av boende i Kårböle. Snabbt därefter skulle också byarna Enskogen, Ängra och Huskölen utrymmas. Ett massivt arbete påbörjades med att ordna med tak över huvudet, sängplatser, sänglinne, toalettsaker och mat till alla, berättar Marita Wikström.

- Jag minns särskilt en morgon när vi åkte från Los och naturen var helt magiskt med en eldröd soluppgång i all brandrök. Det kändes som att det inte var verkligt, som om vi var på en annan planet, berättar Marita Wikström.

Personal från Slottehubben hjälpte till att ordna aktiviteter för evakuerade barn. Ett företag lånade ut en 65 tum stor TV som placerades på campingen i Färila.

- Alla blev också erbjudna en resa till en äventyrspark, säger Marita Wikström. Under brandkrisen sammankallades kommunens POSOM-grupp (psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och katastrofer) och ett stödcenter inrättades på Klockaregården i Färila. På stödcentret fanns präst och diakoni från Ljusnans pastorat, kurator från Region Gävleborg, skolpsykolog, skolsköterska och flera andra funktioner från Ljusdals kommun samt representanter från Röda Korset.

- Till stödcentret kunde alla vända sig som hade frågor eller behövde stöd. Den mesta oron från evakuerade handlade om brändernas status och när man kunde få flytta hem igen. Det fanns vissa svårigheter att nå varandra i ledningsstaben både i Lassekrog och i Färila. Det ledde ibland till frustration hos de evakuerade när vi inte kunde ge besked snabbt nog.

- Trots det kändes de ändå som att vi blev någon form av trygghet för de evakuerade, avslutar Marita Wikström.

TEXT: MARIA WEST MUTISO
FOTO: SARA JERFSTEN

Fokus på *säkerhet* med bränderna i minnet

Lär av misstagen men vidareutveckla också det som fungerat bra. Så resonerar Josefin Jarlheden, Ljusdals kommuns säkerhetschef, och andra som arbetar med kommunens krisberedskap.

Josefin Jarlheden, med erfarenheter från arbete inom militär och polis, blev anställd som kommunens säkerhetschef en och en halv vecka före brandkrisen. Hon tillträdde sedan tjänsten i slutet av september.
Som ny säkerhetschef fick Josefin Jarlheden direkt ta sig an uppföljningen av bränderna vad gäller kommunens beredskap och insats eftersom krisberedskap är en viktig del av säkerhetsfrågorna.

- När jag gjort intervjuer både internt och externt har jag känt vilket otroligt engagemang och personliga krafter som finns i kommunen. Människor tog i samband med bränderna på sig ovana uppgifter, vågade ta beslut och arbetade hela tiden efter sin bästa förmåga. Det visar att människor hjälper varandra vid en kris.

En av de första arbetsuppgifterna för Josefin Jarlheden var att tillsammans med Olle Björk på räddningstjänsten utreda krisledningsgruppens arbete under skogsbränderna. Det utmynnade i en rad olika åtgärdsförslag och ett antal utmaningar som Ljusdals kommun står inför när det gäller krisberedskap.

De fyra viktigaste kategorierna att fokusera på är:
• Krisorganisation. Se över hela organisationen och inventera vilka resurser kommunen har att knyta till krishantering. Det finns en möjlighet till samverkan beroende på krisens karaktär.
• Övning. Kommunen behöver kontinuerlig utbildning och övning. En kris händer relativt sällan. För att fungera vid en skarp situation måste kunskaperna hållas aktuella.
• Frivilligorganisationer. Kommunen arbetar tillsammans med länsstyrelsen med att ingå samverkansavtal för att snabbt och effektivt kunna använda sig av dessa resurser. Dessutom har MSB avtal med Röda Korset om samordningsvaret för spontanfrivilliga.
• Externa resurser. Inventera jord- och skogsbruk och andra branscher inom Ljusdal men även i kringliggande kommuner som kan bistå med resurser under en kris.

Vad har då Ljusdals kommun lärt sig mest av brandkrisen 2018?
- Det finns ett helt annat tänk kring säkerhet och krisberedskap, en högre grad av medvetenhet. Förmågan finns att tänka förebyggande och när det händer något agera snabbare och använda resurserna mer effektivt säger Josefin Jarlheden som i sammanhanget betonar vikten av samverkan med till exempel länsstyrelsen, MSB och frivilligorganisationer som Röda Korset.

TEXT : PÄR JONSSON
FOTO: SARA JERFSTEN

Foto: Securité Civil Sapeurs Sauveter

LJUSDALS KOMMUN

Norra Järnvägsgatan 21
827 80 Ljusdal
0651-180 00

ljusdal.se